

Vážení čtenáři, zahajujeme novou sérii článků o stále tolik diskutovaném konopí. Ve spolupráci s „konopnou doktorkou“ MUDr. Janou Budařovou vás tímto vyzýváme k příspěvkům ohledně vašich osobních zkušeností s léčebným konopím. Zároveň můžete využít možnost chystané poradny – zasílejte proto své dotazy ohledně léčivého konopí na adresu redakce.

Cannabis medicinalis

Léčivé konopí. Kouzelná rostlina, která je součástí lidského společenství od pradávna. Dávala vlákna na provazy, látky a papír, byla výživou lidí i zvířat a lékem pro děti i dospělé. Byla zdrojem pryskyřice pro uzavírání ran a sloužila jako tisíci prostředek. Byla také prorockou rostlinou, spirituální učitelkou a kouzelnou hůlkou šamanů.

text: MUDr. Jana Budařová foto: archiv autorky, Shutterstock.com

V první polovině minulého století, kdy civilizované obyvatelstvo začalo v hojně míře využívat omamných a psychedelických prostředků spíše pro zábavu, byla postupně státními systémy regulována a omezována možnost pěstování, zpracování a distribuce nejen konopných drog. Federální vláda USA pak aplikovala intenzivní, několik desítek let trvající mediální masáž, která vedla k demonizaci konopné rostliny natolik, že v jistém období nebyla pěstována ani pro hospodářské využití. I přes opakované snahy odborných

týmů (psychologové, lékaři, učitelé) prokazovat jeho neškodnost a prospěšnost, konopí zmizelo z lékáren a jeho široké léčivé využití z povědomí lidí.

Jak jsou rostliny konopí opravdu staré, můžeme jen odhadovat. Nálezy konopných semen a vláken v archeologických vykopávkách jsou staré kolem 10 000 let, ale je velmi pravděpodobné, že konopí zde rostlo a bylo lidmi využíváno i předtím. Původní rostliny pravděpodobně pocházejí z oblasti střední Asie (dnešní Kazachstán), odkud byly s putováním lidské rasy postupně rozšířeny po celém světě. Zá-

znamy o využívání konopí jako léku, případně jako omamného prostředku jsou k nalezení ve všech možných kulturách po celém světě.

Čínská bylinná léčba („Ma“)

Z Číny pochází nejstarší známý seznam farmakologických přípravků, který obsahoval soupis 365 léčiv získaných z minerálů, rostlin a zvířat. Pochází z 3. tisíciletí př. n. l. a konopí je zde doporučováno proti malárii, zácpě, revmatickým bolestem, roztržitosti a ženským poruchám. Je zde také zmíněn jeho ženský princip Jin, působící v samičích rostlinách, které jsou k léčbě vhodnější. Nosnou myšlenkou čínského lékařství je pojetí člověka jako nedílné součásti přírody. Přednostně se využívá přirozených léčivých účinků metod, jako je akupunktura, fyto terapie, masáže a jiné zásahy rukou. Konopí v rámci tohoto přístupu k léčení zastává pozici preventivního prostředku, tonika, afrodiziaka a terapeutického léku. Jeho postavení v čínské medicíně je velmi pevné. Pod různými názvy jako Hou-ma-ren, Ma-jen nebo Ta-ma je uváděno ve všech oficiálních lékařských naukách.

Z hospodářského hlediska bylo konopí od začátku čínské civilizace využíváno na výrobu provazů, sítí a textilií, a zhruba před 2000 lety zde byl z konopných stonků vyroben první papír lidstva. Pro svou odolnost a trvanlivost se začal užívat více než papyrus. Dnešní dřevitý papír se pak rozšířené využívá až od poloviny 19. století.

Ve starých textech je popisován také šamansko – magický způsob využití konopí. Psychoaktivní květy sloužily hlavně jako kouzlo lásky nebo orákulum pro I-ting a zdřevnatělé stonky konopí se používaly k vyřezávání kouzelných hůlek, kterými se při rituálech

poklepávala postel nemocného. Jsou vyobrazeny jako žezlo, okolo kterého se vine had.

Ayurvédské lékařství („Vijaya“)

V Indii má užívání konopných drog velmi dlouhou tradici, která přetrvává až do současnosti. V nejstarších Védách (posvátné texty vytvořené národem Áryů po příchodu na území Indie přibližně kolem roku 2000 př. n. l.) je konopí zmiňováno jako jedna z pěti hlavních posvátných bylin, včleněných do samých základů hinduistického náboženství.

Psychoaktivní účinky konopí (často požívané i společně s opiem a durmanem) naplňují především roli kosmického prostředníka. Konopí nazývané „Vijaya – Vítěz“ je rostlinou Šivy a jako takové je spojeno s erotikou, askézí a léčením. Tantrikům slouží jako euforizační afrodiziakum, asketům jako prostředek

koncentrace a meditace. Šamani jej používali při svých extatických tancích a lékaři k léčbě mnoha nemocí. Působení konopí je popisováno jako „mírumilovné opojení“. V textu Raja Valabha ze 17. století se praví: „Bohové dali člověku konopí ze soucitu, aby tak také dosáhl osvícení, ztratili strach a uchovali si sexuální žádostivost.“

Současní indičtí lékaři mají dvojí vzdělání – západní medicínu a Ayurvédské lékařství, které se využívá na univerzitě. Konopí je zde využíváno ve formě čtyř základních produktů:

Charas – pryskyřice setřená rukama ze samičích květů, srovnatelná s konopným výtažkem (cca 60 % omamných látek),

Ganja – čerstvé nebo usušené samičí květy, tedy jiným slovem „Marihuana“ (cca 15–25 % omamných látek),

Bhang – směs listů a menších květů (cca 10 % omamných látek),

Semena – bez omamných látek.

Tyto čtyři produkty jsou užívány v čerstvé nebo sušené formě, jako pasta nebo rozdrcený prášek. Případně se míchají s jinými léčivými přísadami a jsou dávány přímo na rány, jsou vyvářeny v čajových směsích nebo sypány do rozpuštěného másla Ghee. Využití je velmi široké: neurologická onemocnění, akutní a chronické průjmy, malárie, cholera, žloutenka, tetanus, černý kašel, revmatismus, kašel, astma, anémie, bolesti, migrény, impotence, alkoholismus, bolesti očí, poruchy zažívání, spánku a menstruace. Charas se užívá také při akutní mánii, bláznovství nebo tuposti. A například pro odstranění lupů a blech z hlavy je doporučeno vtírat do vlasů čerstvou šťávu z listů.

Konopí u faraónů („Šmšmt“)

Egyptské lékařství bylo ve své době známé a proslulé daleko za hranicemi země a velkou měrou ovlivnilo i antické lékařství. Nejdůležitějšími zdroji egyptského léčitelství byly papyry, kde ovšem byla jména léčivých přípravků dlouho těžko rozluštitelná. Poté, co byly nalezeny zbytky konopí na mumii Ramsese II., bylo potvrzeno rituální využívání konopí a mohlo být také identifikováno egyptské slovo „Šmšmt“ jako

V nejstarších Védách je konopí zmiňováno jako jedna z pěti hlavních posvátných bylin, včleněných do samých základů hinduistického náboženství.

konopí. Z lékařských napsů v pyramidách vyplývá mnohostranné využití konopí ve formě olejů, mastí a výluhů. Použití konopné pryskyřice (hašiše) jako kuřiva je pro Egypt datováno do 12. století př. n. l. Bylo užíváno za účelem meditace, zvýšení inteligence a vytvoření mystických vizí.

Tibet („Myan Rtsi Spras“)

Tibetské lékařství pochází z původního šamanského náboženství (víra Bönů) a raných tantrických učen. Současné tibetské lékařství je známé a uznávané díky svým metodám po celém světě. Nabízí dokonce zajímavou metodu léčení AIDS. Tibetsko-lámaistické léčení je praktikováno v Tibetu, Nepálu, Bhútánu, Číně, Indii, Ladakhu, Sikkimu, Darjeelingu, Mongolsku a ve Švýcarsku.

Odpradávná je součástí tibetské farmakologie i konopí. Zmínky o něm nalezneme ve „Čtyřech tantrách“ a v lékařských svitkových obrazech (thangka), kde je vyobrazeno ve dvou formách. Jedna rostlina je označována jako „Myan Rtsi Spras“ (konopí) a druhá má přídomek „podřadné konopí z Tibetu“. Z toho jas-

ně vyplývá, že více je ceněno konopí dovážené, a to hlavně konopí indické.

Konopí je předepisováno především u onemocnění nervových, nemocí trávicích orgánů, dýchacích cest, kůže a genitálií. Seznam nemocí, které konopí léčí, zahrnuje revmatismus, kousnutí zvířetem, uštknutí štírem, záněty, lepru, křeče, průjem, cholery, rýmu, kašel a mnoho dalších. Jako lidový prostředek je konopí používáno k uvolnění, pije se jako afrodisiakum, nebo se kouří. Konopí se kouří také pro zvýšení výkonu při vysokohorských túrách, pro překonání závratí a vysokohorské nemoci.

Konopí je pro Tibetany posvátnou rostlinou, která je často pěstována při kláštřích. V lámaistické tradici se říká, že Buddha se během šesti asketických let před osvětlením živil výhradně jedním konopným semenem denně. Klášterní knihy byly již od převzetí buddhismu tištěny na konopném papíře.

Kanabis v západní Evropě

Na území západní Evropy bylo konopí přineseno někdy v 8. stol. př. n. l. výbojnými Skythy a bylo postup-

ně rozšířeno po celém území. S rozmachem Římské říše od začátku letopočtu se začalo konopí široce využívat hlavně hospodářsky. Jeho technické, oděvní a lékařské využití je dokladováno mnoha písemnými i hmotnými důkazy, ale o užívání konopných drog takové důkazy víceméně neexistují. Antická tradice, která přetrvávala i ve středověku v podobě z latiny překládaných spisů a herbářů, udržovala především racionální pohled na využití konopných rostlin. Do poloviny dvacátého století bylo v lékárnách možné sehnat tinktury z indického konopí, používané hlavně jako prostředek na úlevu od zánětů, bolesti, astmatu, nespavosti a menstruačních potíží.

MUDr. Jana Budařová

Vystudovala fakultu všeobecného lékařství v pražském Morole a potom 4 roky pracovala jako sekundární lékařka na dětské a dospělé psychiatrii v brněnských nemocnicích. V průběhu studií i lékařské praxe si zřetelně uvědomovala, že farmaceutické léky jsou pouze nedokonalým a povrchním řešením nemocí. Poté, co systém západní medicíny dobrovolně opustila, se setkala s informacemi o léčivém potenciálu konopí. Od té doby předává získané informace formou přednášek a individuálního poradenství. V současné chvíli je na mateřské dovolené. www.janabudarova.cz, www.konopnadoktorka.cz

▼ INZERCE

ČR: 69 Kč | Předplatné: 42 Kč | SK: 3,50 € | Předplatné SK: 2,10 € | www.magazin-legalizace.cz

Magazín, který vám rozšíří zorničku

Legalizace®

69,-

CHCETE SE LÉČIT KONOPÍM NEBO SE JÍM UŽ LÉČÍTE?

Ptejte se svého lékaře a čtete **magazín Legalizace**

Novinky, odborné studie, návody na léčebné preparáty, příběhy pacientů, rady lékařů a další informace ze světa léčby konopím.

Magazín koupíte v síti trafik po celé České republice nebo si ho můžete předplatit na www.magazin-legalizace.cz